

NUMERUL 15 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 și 15 ALE FIE-CAREI LUNI
și se plătesc tot-d-a-una înainte

în București la casa Administrației
Din Județe și Streinătate prin mandate postale
Un an în țară 30 lei; în streinătate 50
Șase luni » 15 » » » 25
Trei luni » 8 » » » 13

Un număr în streinătate 20 bani

{ MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevărul

Sa te feresti Române de cuiu strein în casa

V. Alexandri.

NUMERUL 15 BANI

ANUNCIURILE

Din București și județe se primesc:
Nu mai la Administrație
din Streinătate, direct la administrație și la
toate oficiile de publicitate
Anunțuri la pag. IV..... 0,30 b. linia
» » III..... 2,— lei »
» » II..... 3,— » »
Inserțiunile și reclamele 3 lei rândul.
La Paris, ziarul se găsește de vânzare cu numărul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel

UN NUMER VECHIU 50 BANI

ADMINISTRAȚIA

PASAGIUL BANCII NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

REDAȚIA

PASAGIUL BANCII NAȚIONALE, (Casele Carageorgevici)

PANSLAVISMUL, UNGURII ȘI ROMÂNII

Intr'un număr trecut am spus că ideea panslavismului este o gogoriță, o sperietoare și că în fond este o mare șarlatanie politică exploatată de Unguri, pentru a-și explica tirania lor dominațiune asupra Românilor și asupra națiunilor Slave. Am discutat atunci cu argumente de ordin politic, istoric și social arătând că panslavismul visat de unele capete ruse înferbântate, nu poate fi luat în serios, nu are nici o bază și deci nici un viitor.

Astăzi vom aduce argumente de alt ordin, dovedind încă o dată că în fond panslavismul este o pură șarlatanie politică și că Ungurii nu se tem de panslavism.

La urmă vom vorbi și de rolul pe care trebuie să-l aibă Românii față cu așa zisul panslavism.

Ziarul unguresc *Pesti Napló* publică în fruntea numărului său de la 10 August un act, care dovedește că un fost și înalt funcționar la ministerul de externe unguresc numit Rimler Gyula, acum secretar ministerial la pensie, a umblat prin Rusia, în numele partidului Kossuthist, în misiune extra-ordinară, având de scop o alianță a Ungurilor cu Rușii și Francezii în contra triplei alianțe.

Acest Rimler Gyula într-o broșură dă seamă de misiunea sa în Rusia, făcută în anul trecut de la Maiu până la sfârșitul lui August.

Maî întâi arată oamenii politici ruși cu cari s'a întreținut:

Tuturor aceluia de care am fost primit, le-am înmănat broșura mea intitulată: *Tripla alianță și Ungaria*, explicându-le prin graii vii principile politice ale partidului independent din parlamentul maghiar.

Am avut convorbiri cu personalitățile cele mai influente ale comitetului slav, anume: cu contele Ignatiev, president; cu cei doi vice-presideți Exc. Lor Vasilicov și Sabler Kirieiev (maiestru suprem de curte al lui Constantin Constantinovici), Bogdanovici, Chebeco, Dur-nantov, general Cernaiev, principesa Trubelkoi, (amicalui Thiers și a lui Gambetta); pe lângă aceasta am mai fost recomandat și la multe alte persoane ale aceluia comitet cu prilejul slujbei divine ținute pentru mântuirea sufletului generalului Skobelev în catedrala zisă Kazan.

De mai multe ori am fost primit de către Pobiedonosev, procurator suprem al sfântului sinod, adlatus al acestuia Sabler, consilier intim intern precum și de către mulți alți membri ai amintitului sinod atotputernic.

M'am dus să văd pe reprezentanții frunțai ai presei rusești: pe locotenentul colonel Montevende și generalul Komarov, de la ziarul *Sviet*; pe principele Mescerskiu de la *Grajdania*; pe proprietarul ziarului *Novoie Vremia*, *Suvorin*, etc. Am făcut cunoștința mai multor savanți ruși: Kornilov, Kruciov, (la Petersburg), Kovalski și Grimault (de la *Gazette de Moscou*), în *Moskova*; Kulakovski (de la *Varșavski Dnevnik*) și Budonovici (de la *Revue Slave*) în *Varșovia*.

În sfârșit am mai fost primit în audiență de către ministrul de instrucție, contele Delianov și adlatus al său, principele Valkonski, Kodego, adlatus al ministrului de finance; ambasadorul Hitrovov și de către consilierul intim Hartwig, adlatus al lui Șişkin.

Și ca dovezi pentru primiriile sale extraordinare publică mai multe scrisori din partea conțelului Ignatiev, generalul Kirieiev, D. Zichy și Esce-lența sa D. Șişkin.

În toate aceste scrisori i se spune lui Rimler Gyula că țelul călătoriei lui este foarte simpatic, că se crede în victoria finală, că în Rusia nime-nia n'are porniri dușmănoase în contra Ungariei, etc.

Apoi face cunoscut că asupra unei înțelegeri durabile între Slavi, Ma-

ghiar și Francezi, a tratat în deosebi cu generalul Kirieiev, care după spusa lui Rimler Gyula se va învoi și cu D. deputat Pichon din Franța pentru stabilirea unei comune înțelegeri.

Rimler Gyula în scrisoarea sa cu data de la 13 (24) Iulie 1892 către generalul Kirieiev după ce spune între altele că poporul francez va ajutarea moralicește și materialmente la viitoarele alegeri pe partidul independent ungar, formulează ast-fel bazele înțelegerii cordiale și durabile între Maghiari și Slavi:

1) Noi Maghiarii (sau mai bine partidul independent) declarăm că vom împărtăși toate drepturile cu Slavi din țară (ceea-ce în mare parte s'a și făcut), ca adică le vom garanta deplina dezvoltare în ale religiei și limbii lor, că n'am face să se bucure de toate drepturile noastre politice, scurt, că față cu frații noștri slavi am merge până la cele din urmă limite, pe care limite le formează suveranitatea națională, adică totalitatea acelor cetățeni care trăesc sub scutul regelui apostolic ungar.

2) Imperiul rusec (acest ocrotitor firesc al Slavilor) și-ar valida—la timpul dat—influența într'acolo, ca frații noștri slavi să se încreadă fără săvârșire în lealitatea noastră și să concluce cu noi la rezolvarea chestiunilor litigioase și la înlăturarea neînțelegerilor existente.

3) Rușii și Maghiarii s'ar învoi ca peste întimplările de la 1848—49 să aruncăm vâlmășii uitării, iar noi Maghiarii am face apel la simțimintele cavaleresti ale poporului rusec ca obiectele intristătoare din războiul de la 1849 să se aduce — la timp dat — muzeului național din Budapesta, ceea-ce ar primi poporul maghiar cu însuflețire ca semn vedit al generosității din partea Maies-tății Sale Țarului Rusiei.

4) Până-ce Ungaria n'ar dispune de reprezentanții ei proprie în streinătate (ceea-ce se poate îndeplini mai curând de cât cum s'ar putea crede), ca consul general rusec la Budapesta să fie trimis un diplomat rus de frunte, care prin vrednicia sa și alte mijloace ar fi capabil ca, braț în braț cu colegul său francez să paralizeze influența însărcinatului german din Budapesta asupra aristocrației maghiare.

5) Ne legăm în speranță, că nici oamenii de stat ai Rusiei nu se vor abține ca, braț în braț cu prietenii noștri francezi, să facem posibil partidului independent de a curăți Ungaria cât se poate de curând de influența nemțească și ovrească, care influență este rezultatul necurmatei absorbiri a culturii germane, a presei germano-ovrești foarte numeroase, precum și al altor mijloace de propagandă.

6) În cât privește statele balcanice, noi Maghiarii n'avem nimic ce căuta acolo; ba am lăsa bucuros și Bosnia-Herțegovina sorții sale proprii.

La acest program ast-fel formulat, generalul rus Kirieiev într-o lungă scrisoare răspunde că primește ideea în principiu cu bucurie și face unele mici observații de detaliu asupra stărei actuale a diferitelor naționalități din Ungaria. La finele scrisorii generalul Kirieiev exprimă o oarecare îndoiială asupra faptului eventual ca partidul independent din Ungaria venind la putere poate nu va realiza alianța cu Rusia.

Însă temerea generalului n'are nici o bază, căci deja deputatul francez Pichon a intrat în legătură cu partidul independent ungar și cu Rușii influenți.

Din extractele ce le-am făcut din broșura lui Rimler Gyula se vede că există oameni și un partid în Ungaria cari ar dori o conclucrare cu Rusia contra triplei alianțe. Lucrurile sunt posibile dacă ne gândim că alianțele dintre popoare sunt foarte capricioase și că ajunge te miri ce eveniment pentru a schimba axa politicei internaționale.

Dar nu aceasta ne interesează, căci alianța Ungurilor cu Rușii și Francezii n'a ajuns încă în stare de

fapt. Pe noi ne interesează tactica incalificabilă a Ungurilor.

Când Românii și naționalitățile Slave se agită și cer autonomia provinciilor lor, atunci Ungurii strigă că se face panslavism, și arată Germaniei și Imperatului Austriei că se atacă tripla alianță. În fond cum am spus ideea panslavismului rămâne o simplă idee utopică. Rațiuni puternice politice și sociale, pe care le-am arătat deja, vor face ca Cehii, Slovaci, Croații, Sârbii etc., căpătându-și autonomiile se nu tindă nici o dată a se încorpora la Rusia.

Ungurii văzând că agitarea spectrului panslavist numai face impresie și că politica lor de desnaționalizare începe a fi combătută chiar de Germani, vor să sperie acum tripla alianță cu viitoare și eventuală alianță cu Rusia.

Iată de ce am zis că panslavismul este în fond o șarlatanie politică fără păreche. Când Ungurilor le convine atunci cerșesc o alianță la panslavista Rusie, când nu le convine atunci vorbesc cu oroare de Rusia și de panslavism.

Ungurii au ajuns într'un stadiu politic foarte periculos pentru dânșii. Ei singuri se văd incurcați și de aceea nu știu pe unde să o apuce. Mâne dacă este posibilă alianța cu Rusia și cu Franța o vor face. Până atunci caută să sperie pe Austria și Germania.

Iată cum se explică misiunea în Rusia a lui Rimler Gyula.

În chestia panslavismului precum și în chestia diferitelor alianțe, rolul Românilor este de a sta neutrali, liniștiți, a nu se înjgheba în alianțe, a nu duce politica de provocare și de ură contra nici unei puteri. Sunt momente supreme când se poate face alianțe, dar nu trebuie ca în timp de pace să ducem an de zile o politică dn provocare.

A fi azi cu tripla alianță este aproape o crimă, căci când 3,000,000 de frați ai noștri sufer un jug barbar, tocmai de la un membru al triplei alianțe, este a trăda interesele Românilor și marea noastră cauză națională. Românii nu pot face cauza comună cu Austriacii și Ungurii, cari duc o luptă de desnaționalizare și de exterminare asupra fraților noștri din Transilvania și Bucovina.

Pe de altă parte a ne arunca în brațele dupei alianțe ar fi o copilărie neertată și poate chiar o crimă politică. Să nu uităm că Rusia ne-a ripit hoțesețea Basarabia ia 1812 și la 1879 ne-a luat înapoi cele trei județe ale Basarabiei. A ne aventura de pe acum în o alianță cu Rusia ar însemna că nu ne cunoaștem interesele și că suntem un popor de pigmei.

N'avem de ce ne teme. Panslavismul e o gogoriță care nu mai face impresie. Alianțele între marile popoare nu sunt durabile. Rusia e dispusă cum am văzut a contracta alianță cu Ungurii. Italia în o bună dimineață se poate retrage din tripla alianță, având în vedere agitația cea mare din Italia în contra triplei alianțe, așa că nu știm ce ne aduce ziua de mâine.

Românii trebuie să fie prudenți, să stea neutrali, să facă politică o-mânească. Numai când împrejurările ne-ar sili, atunci să facem pasul decisiv.

Românii trebuie să aibă în vedere înainte de toate cauza națională, iar cu împilătorii neamului nostru nu se încapă nici o alianță.

Ed. Dioghenide.

TELEGRAMME

BOMBAY, 7 August. — Pentru a preveni noii ciocniri între mahometani și hindustani, s'a dus dinaintea moșcheii un tun. Locotenentul general în capul a trupe numeroase s'a instalat dinaintea moșcheii Luma în timpul rugăciunilor mahometanilor Prăvăliile și tîrgul de postavuri s'au redeschis.

SOFIA, 7 August. — Aniversarea nașterii împăratului Frantz-Iosef a fost celebrată ca de obicei printr'un serviciu solemn în biserica catolică, urmată de o recepțiune la agenția Austro-Ungariei. Au asistat reprezentanții guvernului bulgar, toți agenții diplomației și membrii coloniei Austro-Ungare. Seara un mare banchet.

TULON, 7 August. — Un tub a făcut explozie în timpul unor încercări cu mașina cuirasatului «Magenta». Sunt 11 răniți.

NEAPOLE, 7 August. — Regele, Prințul de Neapole și prințul Enric de Neapole au asistat pe bordul «Savoiei» la manevrele escadrelor între capul Misena și insula Capri.

Slovaci și Ian Kollár

Precum am anunțat, Slovacii erau se țină în zilele de 1 și 2 August n. la *Turceansky-Svaty Martin* serbării și festivități cu prilejul jubileului nașterii acum o sută de ani a poetului lor Ian Kollár, serbării la care era să participe și o delegațiune română. Din telegramele publicate cetitorii știu că guvernul nu numai a oprit serbările întrun amintirea marelui scriitor al aliaților noștri, în urma cărei procedură Slovacii s'au mîrginit a ținea numai festivități și petreceri, cum fac în fie-care an în primele zile ale lunii August, în centrul vieții lor naționale, *Turci.-Sv.-Martin*. Telegramele primite de atunci ne vestesc că guvernul li-a interzis orice petrecere, ba a pus orașul în stare de asediu.

Din punctul de vedere al limbii, Slovacii stau mai aproape de Cehi; deosebirea între limba slovacă și cea cehică e atât de mică, încât de când aceste două ramuri slave există pe lume, aveau viață intelectuală, adică literatura comună până în anii 40 ai secolului acestuia. Ba și astăzi chiar limba în care e concepută o mare parte a cărților bisericesti la Slovacii protestanți, e mai mult cehică de cât slovacă. Iar din contra cele mai vechi produse literare cehoslovace (din secolul al 9-lea și 10-lea) sunt scrise într-o limbă care stă mai aproape de actuala limbă literară slovacă decât de cea cehică.

De oare-ce pe de o parte în cursul secolilor aceasta din urmă, mulțumită diferitelor împrejurări, trecuse peste mai multe schimbări și desvoltări de cât limba, vorbită de poporul slovac din Ungaria, iar pe de altă parte evenimentele politice arătau că Slovacii vor fi siliți să ducă viața politică mai izolată de Cehi decât până atunci, conducătorii și literații slovaci în anii trei-zece ai secolului acestuia simțeau trebuința de a se despărți în literatură de frații lor cei mai de aproape și a întemeia o literatură deosebită, spre a putea deștepta poporul slovac mai lesne.

Tocmai în aceste vremuri de despărțire în literatură trăia Kollár, care deși născut Slovac, în tîrgul Moșovțe, lângă *Turci.-Sv.-Martin*, totuși nu numai că nu scria nimic în limba slovacă, ci din contra în toată viața sta în dușmănie cu reformatorii, novatorii. Cearta între el și întemeietorii literaturii slovace fu dusă cu atâta apărindere, în cât se prefăcuse în discuții personale, în care cădeau dintr-o parte și din alta multe vorbe vătămătoare. El, Kollár, în literatură a rămas Ceh, a scris numai în limba cehică.

Și acestui om îi zic Maghiarii, creatorul panslavismului. Să vedem pe ce temei, pentru care cuvinte.

Înainte de Kollár diferitele neamuri slave nu prea aveau conștiința de rudenie lor unele de altele, sau dacă chiar aveau, nu puneau de loc preț pe ea, nu simțeau trebuința sau datorita etnică dictată de cea rudenie a se ajutarea unele pe altele. Cel-ce a deșteptat în ele cea conștiință, acel simțiment de ajutor reciproc a fost — Kollár. Ca om foarte cult, mai ales în ale istoriei, filologiei și arhologiei, înzestrat de adevăratul talent poetic, el urmărea ținta sa atât prin scrieri poetice cât și prozaice științifice.

Ca poet, inspirându-se mai ales de Byron, Dante și Petrarca, a scris o poemă mare după chipul și asemănarea *Divinei comedii* a lui Dante în care, pe baza studiilor făcute din cărți și în călătorii, cântă trecutul gîntei slave din timpuri mitologice, păgâne, până în vremurile în care trăia el, slăvind persoanele atât mitice cât și istorice ale Slavilor, iar pe cele dușmane (unele chiar trăind și azi chiar, d. e. pe directorul gimnaziului maghiar din *Rozsnyó*, reneatul slovac *Kramarcik*) aruncând în besna chinurilor iadului. În ultimul cântec al poeziei arată viitorul glorios al gîntei slave, cum și-o închipui el în fantazia sa bogată.

Întreaga poemă e scrisă în sonete (vre-o 600 la număr) și împărțită în 5 cântece mari; numele ei e: *Slávý Dcéra* (a se ceti: Slavi-Țera—Fiica mamei Slave.)

Opul prosaic cel mai important al lui, prin care căuta a deștepta interesul Slavilor unui pentru alții, Kollár l'a scris în limba germană sub titlu: *Ueber die litterarische Wechselseitigkeit zwischen den Stämmen und Mundarten der slavischen Nation* (Pest 1837): *(Despre reciprocitatea literară între diferitele neamuri și idiome ale națiunii slave.)* Oricine cetește această broșură, se va convinge că conținutul ei corespunde pe deplin cu titlul, adică, precum zice autorul însuși în multe locuri:

Reciprocitatea aceasta se înțelege numai în sens literar, și deloc în sens politic, ceea-ce tocmai n'ar fi în folosul gîntei slave. Fie-care Slav inteligent, stăruie Kollár — are datorită să priceapă pe frații lui vorbind în limba lor; să fie în stare a ceti și a înțelege cărțile scrise în cele patru idiome slave: rusec, polonez, cehoslovac și serbo-croat. Prin reciprocitatea aceea trebuie garantată fie-cărui neam deplina independență a limbii lui proprii; prin ea nu se înțelege ca toate idiomele să se contopească în o singură limbă literară, ceea-ce este imposibil, nici aceea că unul din cele patru idiome să-și aroge mai mari drepturi asupra celorlalte.

Astfel gînta slavă se va asemăna cu arborele având patru ramuri, din care fie-care înflozește deosebit și aduce fructe deosebite; decât crengile și frunzele se ating unele cu altele și toate au un trup comun.

Aceasta este vestitul panslavism al lui Kollár, propagat tocmai în vremurile când Slovacii, în loc de a-l asculta pe el, a se stringe și mai multu către alți Slavi, se depărtau în literatură de aceia cu cari din stră-vechime aveau literatura, viața intelectuală comună.

Între mijloacele începătoare și cele mai lesne de realizat pentru ajungerea acestui scop și care trebuia puse la cale îndată, era spre pildă scoaterea unei *Reviste* scrise în arătatele patru idiome; a trecut de atunci 60 ani și Slavi tot încă n'au nici până acuma un ast-fel de organ.

Deschiderea librăriilor slave în principalele orașe ale țărilor unde locuiesc Slavi: nici acest vis nu s'a intrupat încă.

Datoria pentru fie-care Slav inteligent de a învăța, a scrie și a vorbi cele patru idiome principale slave: până acum sunt rari nantes în *gurgite vasto*, ceea-ce o fac dintre Slavi apusenii și miază zi, iar dintre Ruși și Polonezi aproape nimeni.

Ast-fel dar se lățește primejdia panslavismului și încă literar, propagat de întemeietorii lui Kollár.

Precum am mai zis, Kollár ca Slovac era dușmanul cel mai neimpăcat al despărțirii Slovacilor de literatura comună cu Cehii și a întemeierii unei literaturi deosebite slovace; el, pe baza sistemului desvoltat în pomenita broșura, stăruia ca scriitorii slovaci să scrie în limba cehă și numai cărți pentru popor să fie compuse în limba populară slovacă. Bine înțeles că despărțirea Slovacilor pricinuse în primul rând la Cehi o supărare, ba se poate zice chiar indignare, prefăcându-se într-o ceartă literară din cele mai invergunate. Atât de departe a mers supărarea Cehilor, în cât în multe ocazii când Slovacii aveau trebuința de ajutor moral sau material, cei dintăi li-au refuzat spunându-le verde cu vorbe aspre că nu voesc să-i ajute numai și numai din cauza despărțirii. Ba și astăzi încă afacerea nu e cu totul uitată: în rândurile Cehilor mai în vîrstă cari trăiau pe acele timpuri se găseac mulți cari la ori-ce ocazie întîmpină pe Slovacii cu vorbele: *De ce v'ați despărțit? Generația nouă însă a Cehilor e împăcată cu faptul și în mare parte recunoaște trebuința literaturii slovace cel puțin până la deplina deșteptare națională a poporului slovac.*

Al treilea op însemnat datorit muncii literare a lui Kollár este colecția cea mai complexă până acum a poeziilor po-

porale slovace; atâtea produse ale poeziei populare n'a strâns nimenea dintre Slovaci până acuma la un loc.

Literatura ceho-slovacă în vremile lui nu era așa dezvoltată (nici astăzi chiar nu e încă) încât să fi putut trăi din ea; de aceea Kollár s'a făcut preot (protestant-luteran). Îndată după absolvirea teologiei la Universitatea din Jena, unde adesea-ori se întâlnea cu bătrânul Goethe, a fost ales ca capelan în 1819 lângă preotul bisericii protestante din Pesta, unde slujba bisericească se făcea în limba germană și maghiară. Nu așteptă mult, preotul muri și el fu ales în locul lui.

Văzând că mulțimea Slovacilor din parohia luterană era silită, din lipsa altei biserici, să asculte slujba divină în limbă străină, îndată s'a pus pe lucru cerând ca cel puțin în Duminică după prânz să poată el face rugăciuni în limba slovacă. Nemții și Maghiarii se opun cererii lui și pun la cale toate mijloacele pentru a-l îndepărta ba adesea-ori se îngrămădeau înaintea locuinței lui, să-l amenințe chiar viața. Kollár însă, încă din copilărie oțelit prin neslăbite nevoi, isgonit chiar de tatăl său, care voia să-l rețină la gospodărie, nu se dădu îndărăt. El era convins că numai prin chinuri suportate personal de cei devotați poporului acesta poate fi mântuit. Iar într-o scrisoare către un prieten al său zice:

Dacă omul nu simte în sine destulă putere pentru a suferi bărbătește tot răul și a persista fără frică până la fine în ciuda tuturor pedecilor ce i-se pun, mai bine să lase toate din capul locului.

De aceea a și eșit Kollár birutor din lupta pentru ridicarea poporului, treptat-treptat tot mai mult se lăția slujba divină în biserica luterană, așa încât după 12 ani a reușit a găsi o mărinimoasă veduvă slovacă, care a dăruit pentru întemeierea deosebitei parohii și bisericii slovace din Pesta 65.000 fl. iar un alt Slovac 12.000 fl. pentru înființarea școlilor slovace care și astăzi încă stau în strada Kerepes din actuala Budapesta.

În anul 1848, Kollár a combătut prin graii și în scris tendințele lui Kossuth, prin cea-ce suferințele ce îndură au ajuns la culme. Nu ținu mult și fu scăpat, fiind chemat în luna Martie 1849 la Viena mai întâiu ca om de încredere al guvernului, iar peste o lună numit profesor de arheologie slavă la Universitatea din capitala monarhiei. Dar nici aci n'a încetat a apăra pe toate căile biserica slovacă din Pesta fondată de el.

Ca profesor, Kollár a murit în Viena la 24 Ianuarie 1852 și e îngropat în cimitirul St. Marx de acolo.

Omul deci, slăvit de Slavi, și în special de Slovaci nu e de loc creatorul panslavismului politic, cum s'abia Maghiarii în reaua lor credință. Kollár nu numai că n'a fost om politic, dar chiar ideile propagate de el în cele două operi amintite nu însemnează, precum am desvotat pe scurt, nici Panslavismul literar în sensul adoptării unei limbi slavone, spre pildă celei rusești, ca limbă literară comună tuturor neamurilor slave. Am văzut din broșura atât de perboscată că el împarte idiomele slavonești apte pentru dezvoltarea literaturilor deosebite, în 4 mari grupuri, egal îndreptățite, fără ca una dintre ele să aibă precădere asupra celorlalte.

Meritul cel mai mare al lui Kollár consistă tocmai în aceea, că el a desțepat simțul de origine comună și de sprijinul comun între Slavi, ceea-ce este lucru nu se poate mai firesc. Iar din realizarea acestor idei așa cum le-a explicat Kollár nu isvorește primejdie sau pedecă pentru nici un popor mai mult sau mai puțin vecin cu Slavi.

Și în ultima analiză, în lupta pentru existența națiunii ca atare, cum o duc popoarele din Ungaria; nu hotărăște nici limba, ci primejdia, tirania sub care

gemem cu toții, o stăpânire sâlbatică a unui popor fanatic fără frică de Dumnezeu și de lege, care ne zugrumă. Iată cauza firească pentru care Slovaci vor fi tot-d'a-una aliați fideli ai Românilor, căci interesele lor cele mai vitale îi leagă nedepărtați unii de alții.

(Sibiă)

G. Augustini.

DE LA SLANICUL DIN PRAHOVA

Ar fi inutil să descriu poziția Slănicului, căci ceva deosebit sau poetic nu prea găsești în partea locului. Așezat pe valea riului cu același nume și mărginit de toate părțile de niște dealuri lipsite de o populație fecundă și chiar sterilă prin lipsa de ierburi, Slănicul nu poate servi ca loc de atracție necum de distracție. Ca și pământul sunt și oamenii, și venind aci ești redus și lipsit chiar de strictul necesar pe care numai cu greu ți-l agonisești și ori care vizitator pronunță zilnic cuvântul mizerie.

De și apele sunt bune, și fiind-că Slănicul trece ca stațiune balneară, ori-cine ar fi în drept să se aștepte la o instalațiune dacă nu frumoasă cel puțin satisfăcătoare. În această stațiune sunt două gropi mari pline cu apă sărată unde oamenii întocmai ca broaștele stau în gherete, căci așa trebuie să numesc ridicolele cabine unde ești expus să fii vâzut de toate părțile și să faci baie în familie, căci pentru o baie sunt câte cinci până la zece și chiar mai multe persoane. Nu mai vorbesc de serviciu căci ar fi prea mult a pretinde așa ceva.

Distracția sau mai bine zis plictiseala se poate împărți zilnic cam ast-fel: dimineața de la 7—10 niște lăutari împreună cu o privighitoare-gaiță cântă sub un umbrar la locul băilor. La orele 12 publicul se înghesuiește pe peronul gării așteptând sosirea trenului și a scrișorilor. De aci unii se duc să ia masa iar alții să doarmă ca după dejun.

Tot în acest timp la restaurantul-cabaret Ionică Popescu, aceiași lăutari (căci alții numai sunt) cântă pentru distracția abonaților D-sale. Ești nevoit să nu'l ocrolești căci e singurul loc unde se întâlnește publicul vizitator. După dejun până la orele cinci ești nevoit să stai în casă cum faci toți, iar atunci fiind ora de plecare a trenului toți alegă cu mic cu mare să privească la cei ce cu atâta bucurie părăsesc uritul.

Seara lumea ori se așează pe la mesele restaurantului D-lui I. Popescu ori se plimbă pe bulevard (pe șinele drumului de fier) căci să se știe că strade nu se găsesc. Un singur drum plin de praf și piatră face plimbarea pe densul aproape nesuferită. Primăria având frică de inundații nu-și dă osteneala să-l stropescă măcar cu apă, necum să-l ude.

Joia și Duminica regulat se dau serate dansante dar tot-d'a-una reușesc slab. Afară de acest soi de distracții ne mai putem lăuda și cu un teatru unde o trupă de actorși (comici) dilectează publicul cu caraghioslicurile lor.

Duminică 25 I. c. secțiunea Ligei din Slănic a dat un bal în folosul ei și a reușit pe deplin. Maghiernița D-lui Ionică Popescu a fost transformată într-o adevărată grădină, printr-o decorațiune admirabilă de brazi, stegulețe tricolore și alte ornamentări.

Sala era plină de lume în cât dansul la început era foarte greu. Partea deschisă a salonului corespundea cu grădina iluminată a la Venise — unde de asemenea nu te puteai înviri. Căuza era că cea mai mare parte din public veniseră cu trenul de plăcere din Ploesti, București și alte părți vecine Slănicului și doritori de a contribui prin obolul lor la Ligă; din această cauză mi-ar fi imposibil a face o dare de seamă amé-

nunțată asupra tinerilor și tinerelor cari au luat parte la această serbare.

Toaletele Doamnelor și Domnișoarelor erau foarte bine aranjate.

Dintre Doamne am putut observa pe Doamnele:

Lucaci Iorgulescu, Costandache, Constantinescu, Alexandrescu, Rădulescu, Vasilescu etc., din București. D-na Popescu și altele.

Între Domnișoare am distins pe D-ra Vasilescu, d-ra Filotea Popescu, D-ra Cordescu, D-ra Iorgulescu, D-le Dragomirescu, D-ra Constantinescu, D-na Vines, D-na Tănăsescu, D-ra Muscelanu și alte Doamne ale căror nume îmi scapă.

Dintre cavalerii dansatori am remarcat pe D-nul Căpitan Nedelcovici care a condus cotilionul, D-nul dr. Balaban, M. Pantazi, Cordescu, Ioanid D. Marcovici, Costandache Popovici.

Dintre D-nii cari au privit am observat pe D-nul Vines presedintele secțiunii Ligei din Slănic, D-nul Lucaci (fratele părintelui Lucaci), D-nul Alexandrescu, Tomoroveanu, Tănăsescu, Bolintineanu, etc.

Dansul s'a finit pe la orele 3 de noapte rămânându-i fie-căruia cele mai plăcute amintiri.

Sfinx.

CONTRIBUȚIUNI LA TRATAMENTUL HOLEREI

Acuma, când din nenorocire câte-va cazuri de holera sunt confirmate și la noi, fie-care ne trecem în revistă tot arsenalul terapeutic, urmărim și reșoim de aproape tot ce se întrebunțează și s'a întrebunțat în diferite țări contra acestui îngrozitor bacil. Cu toții avem încă recente diferitele monografii apărute anul trecut asupra acestui subiect. În revista de copii (Iahrbuch für Kinderheilkunde) din același an găsim un articol al unui medic german dr. Huberfeld în care expune succesul ce l'a obținut în ultima epidemie de holera din München cu întrebunțarea internă și subcutanată a chininei. Iată ce scrie acest medic:

La începutul lunii Iulie 1873 izbucnind holera în München, am stăruit pe lângă colegii mei să întrebunțeze tratamentul meu contra holerei. Încercare zadarnică; numai reșosatul profesor Heubner, după o lungă ezitare, abia la finele lunii August a făcut încercări cu acest tratament și fu atât de mulțumit de rezultatele sale, că de atunci a tratat toți copii bolnavi de holera în spitalul său de copii cu chinină, susținându-mă chiar în societatea medicilor, unde ținusem o conferință în această privință.

Acum după 19 ani ivindu-se din nou această epidemie la noi în Germania, mă simt dator a reaminti metoda mea de tratament, cele-lalte tratamente rămânând fără folos ca și mai înainte. În contra diareei holericeilor administrez chinina în pulbere în doze de câte 10 centigrame la fie-care două ore pe zi, 80 centigrame doza aproape suficientă de a obține dese ori rezultatul dorit. În caz de trebuință se repetă a doua-zi aceeași doză. Colegii nu vor să se convingă, că se poate înlătura o diaree cu chinină, cu toate acestea, așa este. Bolnavul se simte foarte bine după ce a ingerat doza de chinină sus zisă, transudația din canalul intestinal încetează, și odată cu această diaree, nu numai temporar cum se întâmplă cu tratamentul opiaceelor, ci dispore de desăvârșire. Negreșit acest tratament e propriu numai în adevărată holera sau în cele holeriforme, pe când în colicele ce însoțesc catarele intestinale sunt indicate.

Când diarea holerică e însoțită de vârsături, ele se vor combate cu amoniac; licoare amon, anisată și altele, ca în urmă să se administreze chinina în doza știută. Dacă chinina administrată ast-fel e insuficientă, se vor face injecții subcutanate.

Ceea-ce privește tratamentul cazurilor grave cu scaune riziforme, cu bătăile cardiace și pulsații slabe, cu crampe cu răcirea pelerii și colaps general, administrarea chininei la interior e fără folos; se vor face imediat injecțiuni sub piele și tot-d'a-una se obține efect, diarea încetează, pulsul se ridică, pielea se încălzește, bolnavul se liniștește. În majoritatea cazurilor bolnavul se restabilește în câteva zile.

Pentru injecțiile sub cutanate mersesev de chinina muriatică carbamidată petru că se solvă în părți egale de apă, conține în adevăr mai puțină chinină de cât cele-lalte preparate, are însă același efect. La copiii mici, cari nu pot încă înghiți capsule, am întrebunțat de 12 ani exclusiv acest preparat, solvându-i în apă părți egale și adăugându-i extractul de liquorită e și mai puțin amar și copiii i iau fără multă greutate.

Acest preparat e mult mai preferabil în injecții subcutane celor-lalte săruri de chinină ca cea sulfurică sau clorhidrică, aceste conțin de multe ori acide în exces produc iritațiuni în locul înțepăturii și împiedic resorbția medicamentului. Afară de asta soluția trebuie diluată cu apă, așa ca cantitatea de injectat devine mai mare, la adulți de exemplu 3 grame. Durerea e destul de intensă, și urmează o inflamație în jurul punctului de înțepătură, care supurează și bolnavul suferă săptămâni întregi. Toate aceste inconveniente dispar întrebunțând chinina muriatică carbamidată. Se solvă 80 centigrame până la 1 gram din acest preparat într'un l. o. apă, și se injectează într-o singură dată, durerea e ușoară și se produce numai o roșeață slabă în jurul punctului de înțepătură, care dispore aproape imediat.

Aproape de 10 ani întrebunțez acest tratament în holera nostras. Afară de cazurile de diaree holeriformă și de gastro-enterite ce nu sunt rare în timpul verei și pe care le-am vindecat ușor cu chinină, am avut cazuri foarte grave, cu vârsături, cu scaune riziforme, cu cianoză ca și în holera aziatică gravă și unde chinina dată la interior a rămas fără efect, injecțiile subcutane de chinină muriatică carbamidată 0,80 la 1 gr. apă mi-a dat rezultate surprinzătoare. Diarea înceta, bătăile cordului deveneau mai forți, pielea se încălzea și în câte-va zile bolnavii se restabileau. În cazurile de holera aziatică am obținut aceleași succese, injectând imediat în regiunea epigastrică doza sus zisă, și la caz de agravare după 12 sau 24 ore repetând aceeași doză. Dieta trebuie supravegheată cu multă atențiune. Bolnavul să bea puțin ceai, vin roșu cu apă, mai târziu puțină supă. Alimente consistente, nu se permit de cât după 2—3 zile, când pofta de mâncare a început să revie.

Dacă aș trece în revistă tratamentele din anul acesta contra holerei, sunt sigur că metodele mai n'au dat rezultatele dorite. Creolina, salolul, acidele și altele au fost încercate în Hamburg și părăsite ca nelucrotoare și chiar vătămătoare.

Injecțiile subcutane și intravenoase cu sare ordinată după procedul lui Cantani par că au dat rezultate mai bune, mortalitatea însă în cazurile grave ca și în cele-lalte epidemii s'a urcat tot la cifra de 70—80 la sută. În anul 1873 Hauner în statistica sa de holerică, arată că din 15 holerici gravi, tratați cu chinină a perdut numai 6 cea ce face 40 la sută. rezultatele mele au fost și mai favorabile.

În cazuri mai puțin grave ca în diaree

și holerine, chinina dă rezultate și mai bune. De oare-ce în timpul epidemii și diarea și holerinele sunt cauzate ca și cazurile grave de același agent toxic, de multe ori s'a văzut că holera a fost introdusă în localități cu totul salubre prin aceste diaree. Afară de aceasta urina conține albumină ca și în cazurile grave și în anul acesta doctorul Guttman a găsit în asemenea dejecțiuni bacilul virgulo stabilind teoreticește identitatea acestor cazuri.

Fie-care medic care a trecut prin o epidemie de holera știe că, aceste cazuri nu sunt ușoare de vindecat, și că unele cu toată îngrijirea, trec de-o dată în stare cianotică. În Hamburg s'a revenit la calomel și la clisme cu tanin ale lui Cantani. Calomelul pare mai activ de cât opiu, nu se obține însă rezultate strălucite. Taninul în clisme a fost lăudat de unii, alții l-au părăsit ca nefolositor. Cu totul alte efecte se obține cu chinina, în cazurile mai ușoare vindecarea e aproape sigură, și acest tratament, nu l'a întrebunțat nimeni afară de mine. Chiar profesorul Hauner n'au urmat consiliul meu în cazurile ușoare și l'a aplicat numai în cazuri grave.

De aceea ași consilia cu multă insistență, să se trateze cazurile ușoare cu chinină (o încercare nu poate să strice) că apoi să se aplice și la cele grave cu mai multă confiență. Să nu se administreze chinina în combinație cu alte substanțe; căci încercând să o amestece cu calomel, revent, opiu, etc. efectul ei a fost influențat ne dând rezultatul dorit. Chinina ea însăși vindecă bolnavul, și unde nu face efect, cauza e o resorbțiune insuficientă și trebuie întrebunțată ca în cazurile grave în injecțiuni subcutanate.

Am reprodus acest articol ținând seamă de bunele rezultate ce acest medic a avut în epidemia din München și de insistența ce pune în aplicarea acestui remediu. La noi unde paludismul e atât de întins, și unde diaree de această natură e atât de frecventă, se poate foarte bine încerca tratamentul cu chinină, așa cum o indica doctorul Huberfeld și în diaree premonitoare holerei, ceea ce nu se spune de acest medic e acțiunea ce ar avea chinina asupra bacilului holerei și că dacă în adevăr acest microb se distruge și devine inofensiv în această substanță.

În tot cazul în timpul unei epidemii când de multe ori tratamentul rămâne nefructuos, nu e rău să recurgem la încercări care în mână unora au dat rezultate satisfăcătoare.

(Progresul medical Român)

Dr. Rappaport

SCEPTICUL

— MORAVURI CONTEMPORANE —

Ion Badea era considerat de toți cunoscutii și colegii săi ca om de un scepticism ne mai pomenit: el se îndoia de toți și de toate.

Se îndoia de cunoștințele de limba greacă a șefului său, directorul unui liceu, unde Badea ocupa postul de profesor de caligrafie și desen; se îndoia de cunoștințele de literatură și limba română a unuia din colegii săi; se îndoia de onestitatea chiar a ministrului de culte, în capacitatea celui de la externe, în bravura celui de la război și ceva mai grav: era sigur că nu există în întreaga țară românească vr'un comisar de poliție pe care nu l'ai fi putut

SCRISOARE

De ce tac? Pe suflet colbul datii pace să s'aștearnă
Ca'ntr'un lemn uscat într'insul voi s'aud cum ronțai carii.
Liniște . . . Adoua viață . . . o nețărmurită iarnă . . .
Putregai ce pică 'n țărână măcinat de impresarii . . .
Negustori sunt pretutindeni până și printre prietini
Toți te cumpără, te vinde și te cumpără apoi iară . . .
Cum? . . . Te tulbură? Pe cărare șgduuit ades te clătini...
Zmulgeți ochii să nu vadă pornind soarele 'ndesară!
Ie urită panorama, ie hidoasă comedia!
Poticnit . . . îți fringe gâtul de o piatră prăbușită
Pîntr'un vâl de singe . . . iată 'ntrezăresc scamatoria
Desinându-se pe cale ca o pânză neslăbită.
Vezi? . . . Ca lacom își țintește tatăl ochii pe copilă;
Fuge . . . tipă 'n drum s'arat un strein visat adese . . .
Toată legea ie 'n picior ca să sfârșim-o idilă,
Corbul pradăși cucerește și se'nfundă 'n rămurii dese . . .
Imoral! răcnesc de-acuma cavalerii imoralei
Și te-acoper de rușine că pe lume n'ai pereche!
Nu iești dascăl de morală s'aduci jertfe puslamalei
Și pe uliți să te'npuște . . . nu' ești nici într-o ureche
Să trăiești cu trei de-o dată,—trei surori—s'aplaudeze.
Nu! În ochii tuturoră ceî cinstiți te defăimează;
Pentru castă cugetare te închid în metereze
Mizerabilii ce traiul și de crime le durează!

Curg siroaiele de lacrimi și privirea ți-o usucă . . .
Cu ce patimă te judec, proletar ce nu porți jugul! . . .
Doar o umbră, o scântee, o părere, o nălucă,
Ie de-ajuns să nu te cureți dac'ai ispăși chiar rugul . . .
Maica singură te crede și 'nțelege comedia.
Numai ia cu dor te-ascultă și dă judecată dreaptă;
Cât de aspră, dar ți-o spune și ți' ridică bărbăția;
Vrea de tine a fi mândră, să te urci pe-a lunei treaptă!
St! . . . imi singeră auzul de o muzică inecată:
Ș'a sfinșit pe astă seară un tablou, se lasă masca.
Cum te fură și te poartă într-o lume nevisată
Sunetele dulci de coarde . . . !
Gândul mieu îți pune casca,

Tot în alb te'nveșmintează și pornește de colindă
Pajistele strălucite unde micii se desmeardă
Căci nu trec hotarul lupii unde pacea se oglindă,—
Fie-cine-acolo are să câștige, nu să piardă . . .
Scaldă-te 'n lumina albă a mării omenirei;
Plimbăți pașii pe cărarea inflorită a Dreptății;
Înlăsoară-te în visul izvodit al nemuririi
Și pe mine dă-mă pradă liniștei, pustietății . . .
'Mi-ard făcliile de ceară galbenă la căpății,
Ciocli negru 'ntind la poartă . . . clopotele sun' dogii';
Babele târcoale dându-mi din cătușie mă tării
Iar prietenii din palme bat . . . de sigur, am murit . . .
Putregai ce pică 'n țărână măcinat de impresorii,
Voi pe sufletu-mi în vrafur colbul vremii să s'aștearnă
Ca'ntr'un lemn uscat intrinsul voi s'aud cum ronțai carii
Tac tăcerea desgustărei prins de o polară iarnă!

Ion Catina

SUB NUC....

Sub nucul pus de vremă bătrine
Ei s'au retras; la umbra lui
Îi spune basmul dorului
Ce s'a tot spus din vremă păgine.

Blânzi ochii ei alunecară
Pe fața lui mai din-adins;
Dar când privirea el i-a prins,
Ea s'a făcut ca și de pară.

Încetșor o ia de mână:
«Mi-ești dragă cât nu pot să spun,
N'ași vrea dar uite mă supun
Să-mi fii de-apururea stăpână.»

Șapoi la pieptul lui o strinse,
Pierdută 'n ochii lui de dor
Atâta de fermecător,
Obrazi'n mână ea îi cuprinse.

Și soarele stă 'n asfințire
Ca și al mamei cald suris,
O dulce rază le-a trimis;
Să lege sfânta lor iubire.

(Convorbiri literare)

I. Popovici.

PĂȘIND ÎNCET

Pășind încet rătăcitor
Trudiți ochi și-aruncă;
Dar nu-î nimic mângăitor
În vestejita luncă.

Și nimenea în calea lui
Nu iese să-l sărute
Când doar în capul satului
Sunt case cunoscută.....

În cimitir el a intrat,
Se 'nchină la o cruce
Cu rugăciuni, c'un sărutal
Și'n lume iar se duce.

(După Tribuna)

I. Popovici.

BASINUL IGIENIC

al
Institutului de Hydroterapie
din Strada Vestei No. 6
S'A DESCHIS
Pentru bărbați de la 6—8 jum. dim.
și de la 11—8 seara.
Pentru dame de la 8—11 dim.
Un maistru de natațiune este la dispozițiunea Onor. Public.

indupleca cu vr'o căți-va napoleoni. Cu un cuvânt nu era pentru densul om fără cusur. Fie-cărui îi găsea ceva.

Dar — nu există regulă fără excepție! Ast-fel se întâmplă și de astă dată. Ion Badea, acest sceptic nemilos până la cruzime în scepticismul său, pe care l'ar fi invidiat chiar și Pirron, celebrul reprezentant al școlii sceptice. Ion Badea credea în mod absolut în onestitatea soției sale, Maria, pe care o numea Mița, și pentru care era gata să-și dea și sufletul.

Mița îi răspundea și ea nu cu mai puțin foc și era încă amoretată ca o pică de scumpul ei Ionaș.

Se părea că nimica nu poate tulbura liniștea și viața senină a dragălașei perechi. Dar în realitate a eșit alt-minterlea. Necuratul ce pândeste? Trimise pe ajutorul său Mefisto, care se încarnă în persoana profesorului de științe naturale, om mic de statură, cu niște picioare strimbe, cu capul mare acoperit cu păr roșcat și cu ochii verzi încrucișați.

Mefisto s'a pus în gând să nimicească cuibul gingaș al tovarășului său și să-și sdrobească fericirea.

El aștepta numai ocaziunea potrivită, care n'a întârziat a se prezenta.

Sosi ziua fundației liceului, care cum știm cu toții în fie-care an se celebrează c'o pompă puțin obicinuită.

Deja de dimineată Ion Badea făcea un șgomot infernal în odaia sa, alegându-și și criticând cămășile aduse de iubita sa soție, aruncând și iar ridicând cravata, care i se părea nu destul de albă, curățind iracul pe care îl găsea boțit, întinzând mânșele și netezind jobenul cam eșit din modă.

La ora trei punct, eroul nostru suia scara liceului, frumos împodobit cu flori și verdețuri.

Vesel și șgomotos se petrecu masa.

Mâncară mult, băură și mai mult. Se ridicară o multime de toasturi, se ținură discursuri în care n'au fost uitați nici frații noștri de dincolo; în fine cafeaua s'a băut în liniște și conmesenii se puseră la discuție liniștită despre politica internă a țării, despre înaintări, avansări, permutări, etc. etc.

Ion Badea nu se simțea tocmai bine: mâncase cam mult și băuse peste măsură (apoi degeaba să arunci 25 de franci costul mesei?) singele i se urcase la cap.

Tăcut, cu capul plecat ședea el într'un colț. De odată simți o mână care îl lovi peste umăr.

— Dar, onorabile colega, ești sombru ca o noapte de Noembrie! ce stai așa, singuratic? spuse Mefisto în chipul profesorului de științe naturale. — Scepticismul te omăără dragă și stimabile colega... asta e cauza sombrității! Dar așa vrei să te întreb ceva; să-mi spui numai adevărul: te îndoști, dumeata de toată lumea... sau poate faci pentru cine-va excepție? Nu știu bine, dar, mi s'ar părea că unei asemenea persoane cum e nevasta dumitale... c'un caracter atât de nobil... și c'o inteligență, cum aș zice ca să nemeresc, atât de înaltă, s'ar putea crede în toate. Ah, o asemenea ființă n'ar fi în stare să scape o vorbă neadevărată; nu e nimica de tăgăduit, femeie superioară!

Fața eroului nostru, într'un moment se ilumină, ochii străluciră, auzind atâtea laude la adresa nevastei sale.

— Da, ai dreptate iubite colega, ai dreptate, am toată și deplina încredere în soția mea!

— Și bine faci, stimate!... Dar cred, că dumeata ca un sceptic ce ești și pesimist recunoscut, nu așa, de odată, începuși avea încrederea într'însa și ai fi supus'o la oare-care încercări, ai fi urmărit'o un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, alt-minterlea nici nu înțeleg, căci ca sceptic recunoscut, a trebuit, a fost chiar necesar s'o faci ast-fel.

— Nu-u! de loc, bolborosi scepticul nostru c'am încurcat de filosofia colegului său.

— Atunci nu te înțeleg de loc... îți calci principiile în picioare! Eu să fiu în locul D-tale, măcar odată, o singură dată, așa face cum zic, adică așa pune-o la încercare, căci e necesar să ai un teren temeinic pe care să-ți bazezi convingerile D-tale, altmintrelea, dracul știe la ce putem ajunge: pe nimeni nu crezi, de toți te îndoști, și numai unei femei îi crezi, și numai pentru densa faci excepție! Dacă e scepticism, apoi scepticism să fie, nu fleac! Un sceptic trebuie să se poarte egal cu toți. Asta e opinia mea, și eu te-aș slătuși să te duci imediat ca să cercetezi în privința asta pentru a avea convingere deplină și o încredere oarbă.

— Ai dreptate! exclamă de odată scepticul nostru, și clătîindu-se luă pălăria și eși pe ușă.

Un foc, o scântee reuțicioasă lumină ochii verzi ai profesorului de științe naturale și rizind sardonice exclamă: «acuma se te vedem, dragul meu Adonis sau Paris-Brătescule, cum vei eși din încurcătură? Menelai se întorce!»

Ion Badea în timpul asta mergea repede cu niște pași cam nesiguri, spre locuința sa.

Iată să zărește în depărtare o casă micuță din strada Tunari. Ion Badea trece iute prin ogradă și se apropie de ușa de la bucătărie, pe care o știa tot-dea-una deschisă; trece prin bucătărie, apoi din bucătărie dă în antreu, mai trece prin o odaie și ajunge în fine la ușa camerei de dormit. Trage de ușă, ce naiba, ușa o găsește încuiată pe de năuntru, lucru ce de obicei nu se făcea.

O BALETISTA

DEBUTUL LA TEATRUL NAȚIONAL

IN STAGIUNEA 1893—94

O baletistă model. Bătându-și joc de regulile artei severe, *Dridri Patte-en-l'Air* a ajuns să-și creeze o reputație eternă și un barbișon etern negru. Iarna vieții i-a albit zilele, dar nu-i a albit părul: *ferds de jour et de lumière*.

A ajuns ce ajung toate ființele care își petrec tinerețea mai mult noaptea de cit ziua: — Azi vede cu plăcere pe

— Nevastă deschide, sau sparg ușa, răcni Badea.

— Cine e acolo? întrebă un glas cam nesigur.

— Eu, eu Mițico! Ce ți-a venit să închizi ușa? răcni scepticul.

— A, tu ești? Doamne, Doamne nu mai de cât, numai de cât, mai îngăduie... sunt culcată! Adică mă sco! un moment!... ai răbdare!... În camera de dormit s'auzi un șgomot infernal; ceva căzu jos și se sparse, un scaun resturnat se lovi de pragul ușei, s'auzea parcă zîngănitul pintenilor.

— Ce dracul să fie? s'a gândit scepticul și plecându-se se uită prin gaura din broasca ușei.

De odată sări în sus, ca opărit și începu a-și freaca ochii.

— Sunt beat cu desăvârșire, bolborosi el, văzui ceva de mi se încrețește pielea de pe cap... nu se poate... nu se poate!

— Inca odată se plecă și privi din nou și-i apăru același tablou: Locotenentul de roșiori Barbu Ghiță în mijlocul camerei c'o mână tremurătoare cantă să-și încheie tunică.

— Marie, deschide imediat! tună scepticul și puse umărul, împingând din toate puterile.

S'auzi parcă zăvorul tras de la fereastră, zîngănitul pintenilor și zgomotul ferestrei pe care o închide.

alții făcînd aceea ce a făcut; vai! — Viața nu-i un *perpetuum mobile*.

Dridri Patte-en-l'Air e o damă ciudată: sunt autori cari susțin că sub corsajul-i strîns se ascunde o inimă de sexul masculin.

Cu toată vîrsta înaintată, — prea înaintată, — Dri-dri are une-ori accese juvenile: când plînge fredonînd *Suvenir ale juneței*.

Îi plac balurile mascate, fapt care

l'impinge să admită, în instituția al căruia director este, trupele de operă:

— Să aud odată *Ballo in maschera* și apoi să mor!

La circ e nelipsit: admiră pe August, printr'un esces de egoism, care face pe om să se uite în oglindă. Călărețele îl farmecă, e oare ceva mai fermecător ca amintirea tinereței?

Ucsecnăts.

ramolit și un betiv, dar nu sceptic! Nefericita de mine, la ce am ajuns... să mă creadă... of numai pot... și eu am putut trăi c'un asemenea monstru... și eu l'am putut iubi... și el să-mi plătească cu o asemenea infamie... a putut să mă presupue capabilă de niște lucruri despre care mi-e rușine chiar să mă gândesc... să le pronunț... Ah... Oh... Uh... auleo... vai de mine... nenorocită ce sunt!

Badea Ion, ingenunchiat, săruta mânele Miței, iubitei sale și credincioasei sale soții și se jura că el nici cu gândul... că el numai așa să facă haz... că el chiar să vadă cu ochii săi n'ar fi crezut... să poate că tocmai ea să creadă!? El numai a glumit!

Mița l'a ertat, dar c'o condiție să nu mai facă asemenea prostii. Întreaga noapte bucătăreasa Borîș auzi numai sărutări în camera soților. Era cald, ea nu putea dormi, o supăra și sărutările, și densa numai cu basamac își mai răcorea puțin inima.

A doua zi dimineața Ion Badea, ca un sceptic ce era, se duse drept în grădina... sub fereastră... dar grădina era măturată mai cu seamă sub ferestre... Borîș îi spuse că grădina încă de ieri dimineață e măturată. Nu mai era pricina de supărare. Și supărare n'a mai fost, o pace și o liniște domnește acum în locuința scepticului.

Virtutea birui și ridică sus capul!

Șt. B-u.

INFORMAȚIUNI

Domnul Vasile M. Kogălniceanu a donat Ligei *Interpelarea privitoare la espulsarea Românilor de peste Carpați adresată guvernului de M. Kogălniceanu* în 100 exemplare, pentru care comitetul central al Ligei îi aduce viile sale mulțumiri și-l felicită în același timp pentru noul titlu câștigat la recunoștința tuturor Românilor.

Amintim cititorilor noștri că astăzi, Duminecă, 8 August, are loc în grădina Băicoianu, serbarea de vară dată de lucrătorii curelari.

O ceată de 16 bulgari a plecat din Călărași ca să vie în București.

Unul din acești bulgari, s'a îmbolnăvit la stația Fundulea și a fost oprit acolo. Cei-alți sosind ieri la gară au fost duși imediat la baracele de la Colentina unde vor fi observați timp de 3 zile.

HOLERA

Sulina

De Vineri, până ieri la 11 ore, au fost 6 bolnavi noi; erau 63 vechi, din aceștia au murit 5, s'au însănătoșit 7 și au rămas 57 bolnavi.

Brăila

Bolnavi vechi 26, noi 9; au murit 8, s'au însănătoșit 3. În oraș sunt 11 bolnavi și 13 în spital.

Cernavoda

Bolnavi vechi 1, noi 2.

Fetești

Un bolnav nou.

Calarași

Au murit Vineri 2 sacagii.

Dudești

S'a ivit un cas de holeră.

Tulcea

Un băiat de 16 ani s'a bolnăvit în strada Vadului No. 9.

Nouă sălbăticiii ungurești

Tribuna din Sibiu ne aduce știrea că Ungurii au comis nouă sălbăticiii la Chircedea, la o mică distanță de Turda.

Iată cum descrie *Tribuna* sălbăticiile:

Fără șgomot, — se vede de frică ca să nu-și peardă și Românul răbdarea — în noaptea de 13 spre 14 August st. n. pe la orele 10, când muncitorul ostenit doarme primul somn, se furisară câte-va vârstare ale neamului nou al lui Moldovan Gergely, până la casa Românului Ioan Murășanu, care poate în viața lui n'a auzit de politică, ba nici nu știe ce fel de bucată e aceea, și aici au început a face ei (Ungurii) politică cu săracele ferestri, trăgându-le la răfueală, pentru ce adăpostesc de vînt pe un biet Român. Din acest motiv dă-i cu pietre și ciomege, până ce nici țandurii nu rămase din ele. Nu li-a fost destul atata, au mers tiptil ca spărgătorii de case până la locuința altui biet Român, *Vasile Grecu*, care de cum se știe scrie și cetai, dar și pânea de toate zilele și-o agonisește cu brațul. Și aci, din cauză că nu e Ungur, făcără s'drob toate ferestrelele cu *bolovanii și ciomege*.

Grîu de sămăntă

Cel mai bun grîu de sămăntă (bălan) se află de vînzare la moșiile Leordeni și Bobești, lângă București. Doritorii pot vedea proba la D. Th. *Gheorghide*, sau D. N. Valali, București.

Se Garantează
SIGURA STIRPIRE
A PLOSNITELOR
 (PADUCHILOR de LEMN)
Gândacilor
MOLIILOR
PURICILOR
MUȘCELOR
FURNICILOR
 ȘI AL
INSECTELOR
 DE
PLANTE
 PRIN

PRAFUL

meu de insecte în cutii a Lei 2,50, 1,60 și 1. Asemenea 'mă permit a atrage atențiunea onor. public asupra specialităților mele adică:

SPECIALITATE praf pentru stărpirea gândacilor fără veri-ce otravă, în cutii lei 2,50 și 1,60. Acest praf are un efect imediat, așa în cât, un ceas după întrebunțarea lui, se găsesc în locurile pe unde a fost presărat, toate insectele stărpite, care în urmă se pot mătura.

Molii, praf pentru stărpirea și ferirea acestora, numai în cutii a lei 2,50, 1,50 și 1. Cumpărătorilor en gros se acordă un rabat însemnat. Modul de întrebunțare este scris pe fie-care cutie, în limba română și germană.

B. REISS

Fabrica de produse chimice, Budapesta VII, Königsgasse 41

Representant pentru România, **B. COURANT**, București
STRADA ACADEMIEI 4

la care se vor adresa toate cererile de comenzi. Depozite în București la D. Ilie Zamfirescu str. Academiei 4, Ion Tetzu, str. Lipsican, Victor Turinger, Calea Victoriei 154, M. Stoenescu str. Academiei 2, Gustav Rietz, strada Carol, F. L. Fabini; M. Vărlănescu, farmacist; în Caracal, Iorgu Petrescu; în Corabia, Deubleanu Gheorghe & Co.; în Călărași F. Turk; L. Mester, F. Fiukel; în Craiova, Farmacia Pohl, Iulius Glatz; în Slatina, C. G. Dumitrescu; în T.-Măgurele, G. A. Parmatescu; în Constanța, D. Chefală; în Ploești, Frați Stănescu; în T.-Severin, Carl Bomches, I. H. Pantazopulo & Dimitriu; în Calafat, Ion Berbereanu; în T.-Jiu, Farmacistul Tătaru. Asemenea se află de vânzare în principalele farmacii, drogherii și magazine de coloniale din țară. Cereți numai fabricatul B. REISS și nu luați alul. Observați ca pe fie-care cutie să fie vizibil numele B. REISS. Cine cerc dar praful de insecte REISS și i se dă un praf într'o sticlă sa în vre-o hârtie este de sigur înșelat.

APARAT DESINFECTANT

ESPERANCE

Preparațiune desinfectantă ce conține acest aparat este cel mai eficace preservativ contemporan.

Indispensabil, necesar camerilor bolnavilor și locurilor infectate, precum și camerilor locuite de mai multe persoane.

Depozitul general la **drogueria BRUS**, Strada Nouă No. 1, precum și la farmaciile B. Curtovici în Galați, A. Drumer, în Brăila; F. Pohl, în Craiova; A. Oravetz, în Focșani; V. D. Vasiliu, în Botoșani; N. Hogasu, în Ploești; J. Werner, în Roman; E. Bruckner, în Bărlad; Ravalico, în Tulcea; E. Thomas, în R.-Vâlcea; Pfitter, în Slatina; A. Schuster, în R.-Sărat, și în toate farmaciile mari din provincie.

PREȚUL ESTE 1 LEU

În localitățile unde nu se găsește se expediază de Drogueria Brus contra mandat poștal, plus ambalaj.

După o scurtă întrebunțare devine indispensabil ca

PASTA de DINȚI

KALODONT

Frumusețea Dinților Noua Crème-Glycerin americană pentru Dinți aprobată de consiliul sanitar

de la fabrica F. A. SARG's Sohn & C-rie O. Viena.

Furnizori ai Curții I. R.

Se vinde în București la toate drogueriile, farmaciile principale și la d-nii Gustav Rietz, Ioan Tetzu, Josef Schuckerle, Anton Hessi, Mănușeria calea Victoriei; în Ploești la d. A. Ziegler, farmacist; în Brăila la d-nii Anton Drummer, farmacist și d-nii Bermann & Kaufmann; în Galați la d. S. Hoffmann; în Râmnicu-Vâlcea la d. Enric Thomas, farmacist; în Focșani la d. Oravetz, farmacist.

Representant și Depozitar pentru România la D. Victor KUBESCH, București, strada Academiei, 1. Cereți numai Kalodont lui Sarg, ferți-vă de contrafaceri

MARSHALL SONS & C^{OMP.}

GAINSBOROUGH (ENGLITERA)

LOCOMOBILE ȘI BATOAZE

cu ultimele perfecțiuni ale acestor renumite fabrici

MORI DE MACINAT

precum și

BUCĂȚILE DE ȘCHIMBARE

se găsesc în deposit la

WATSON & YOEUELL

BUCUREȘTI, 22, STRADA COLȚEI, 22

Importațiune directă de cărbuni Cardiff și Newcastle și de brichete Merthyr marca Locomotivei.

Singura fabrică română DE JALOSELE ȘI RULOURI TESUTE

Jalosele de lemn, montate pe panglică țesută. Cea din urmă invenție proprie, și garantată. Unicul sistem solid.

RULOURI DE LEMN țesute și TRANSPARENTE AMERICANE

Comandele din provincie se vor adresa prin poștă. Prețuri moderate, concurență ori-ce altă fabrică. Se primește orice fel de reparație și se efectuează de urgență.

V. PLĂTĂTESCU.
 Calea Moșilor 76, București
 Hotel Londra

La tipo-litografia Dor. P. Cucu
 se află de vânzare
 tot felul de registre pentru moșii

F. NOVAK

Furnizorul curții regale Calea Victoriei 61 și 102 Furnizorul curții regale

MANUSI CRAVATE, etc.

PIANURI

din cele mai renumite fabrici. Singurul reprezentant al firmelor: Steinway (New-York) Bechstein, Schiedmayer & Sohn, Bösendorfer, Schiedmayer etc.

Noi de tot: Pianuri automate cu ori-ce fel de note; opere complete etc.

Pentru PIANURI se acordă plata în rate lunare

Opt ori din Dece

nevroagile și migrenele dispar în câteva minute prin întrebunțarea Perlor de Terebentină ale D-ului Clertan.

Trei sau patru din aceste Perle produc o vindecare aproape instantanee.

Pie-care sticlă conține treizeci de perle, cea ce permite să se vindece o migrenă sau o nevralgie pentru o sumă nelămurită.

De aceea esența de terebentină trebuie rafinată cu cea mai mare îngrijire, e trebucios să se ferescă de imitațiuni și să se ceară sa garanție de origine că fie-care flacon al perle semnătura D-ului Clertan.

La Paris, casa L. Frère, 19, rue Jacob
 Prețul sticlei - 2 fr. 25.

Vestita cărturăreasă

IULIA POLONEZA

bine cunoscută de public, șade în strada Minotarului No. 41, casa proprie, Dealul Spirei.

VECHIUL FABRICANT

de **CAFEA MACINATA** I **GEORGE LAZAR**
 Strada Patriei No. 7.

recomandă diferite calități de cafea macinată, mai ieftine ca ori unde precum și unt de lemn de măsline, făină de Botoșani, foarte ieftină.

BUCURAȚI-VĂ!

Un comitet al exposanților americani, a deschis sub **Grand Hotel de France** (Calea Victoriei) marele și elegantul magazin, cu articole americane.

LA SINGER NOU

Mașine de cusut, adevărat americane și adevărate Singer-modificate, neintrecute până astăzi de nici o fabrică din lume, se vind în rate mici lunare, cu 25 la sută mai ieftin ca pretutindeni. Se efectuează vânzări și în provincie.

MARE TRIUMF

Velocipede originale «Chicago» au câștigat cel mai mare premiu la alergările din New-York. Velocipede se vind și în rate mici lunare. Velocipede americane pentru copii.

NOI SUCCES PESTE SUCCES!

Țesale americane, rotunde pentru cai și pentru vite cornute. Curată de 50 de ori mai iute ca alte țesale și nu mai este necesitate de perie. Bucată lei 2. La o comandă de 5 bucăți, se trimite franco în toată țara. Țesale pentru cămi de lux, bucată lei 3.50.

MARE SENZATIE

Apa de aur a **Andronic**. Ori-cine poate poiei la moment ori-ce obiect. Un flacon, inclusiv și cutie elegantă lei 2. La o comandă de 5 flacoane, se trimite franco în toată țara.

Adresați toate comenzile sau valori reprezentantului nostru.

LEONIDA PIORKOWSKY

LA SINGER NOU

BUCUREȘTI, SUB NARELE HOTEL DE FRANCE

MYRTOL al D-ului LINARIX

Laureat al Facultății de Medicină din Paris.

MYRTOLUL LINARIX e înfățișat sub forma de globule întrebunțate cu cea mai mare isbândă în potruva:

AFECTIONILOR CRONICE ALE PIEPTULUI: a guturaiului, bronșitei, catarului, astmei cu opresiune și a palpațiilor.

GLOBULELE DE MYRTOL LINARIX trebuie să fie luate cu doza de 6 pe zi: 2 dimineața, 2 pe la amiazi și 2 seara.

Tote persoanele cari iau ADEVĂRATELE GLOBULE ALE D-ului LINARIX sunt de acord a recunoște că respiră mai lesne.

A se exige Adevăratele Globule Linarix ale Casei CLIN & Co, din PARIS, ce se pôte procura la Droghistii și Farmaciștii.

STERILISATORUL BABEȘ

SINGURUL APARAT EXISTENT, CARE LIMPEȘCE ȘI STERILISĂZA CU SIGURANȚA APA CEA MAI TURBURE

RESULTATUL ESTE GARANTAT DE INVENTATORII

D-nii D-ri V. și A. BABEȘ

STERILISATORUL

este SUPERIOR ORI-CARUI SISTEM DE FILTRE

FI-E-CARE APARAT ESTE INZESTRAT CU CATE UNA INSTRUCȚIUNE SEMNATA DE D-rii V. și A. BABEȘ

SINGURUL FABRICANT AUTORISAT PENTRU ROMANIA SI ORIENT:

RUD. H. OPPLER

PRIMA FABRICA de OLARIA de TABLA SMĂLȚUITĂ STR. ISVOR 80, BUCUREȘCI

Depozite în șese mărimi de la 10—100 litri, sunt la diferite farmacii și magasi din capitală și provincie.